

К. С. Дудок, Л. А. Злупко; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. – Львів, 2009. – 444 с.

7. Макара О. В. Соціально-орієнтована національна економіка: теоретико-методологічні засади та механізми інституційного забезпечення: монографія / О. В. Макара; Терноп. нац. екон. ун-т. – Луцьк: Вежа-Друк, 2012. – 415 с.

8. Мазаракі А. А. Управління експортним потенціалом України: монографія / А. А. Мазаракі, В. В. Юхименко, О. П. Гребельник, Т. І. Чаюн, Т. М. Мельник, Л. П. Серова, Л. П. Кудирко, Л. П. Покотилюк, І. В. Таран, М. В. Чугай; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К., 2007. – 210 с.

9. Шевчук В. Я. Політика енергоефективного розвитку і зміни клімату : монографія / В. Я. Шевчук, Н. Р. Малишева, Т. Т. Ковальчук, І. Г. Манцуров; ред.: В. Я. Шевчук. – К.: Компринт, 2014. – 218 с.

10. Национальная экономика: обеспечение продовольственной безопасности в условиях интеграции: монография / Крылатых Э. Н., Мазлоев В. З., Межонова Н. В. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 288 с.

11. Килин П.М. Конструктивная национальная экономика: монография / П.М. Килин. – Тюмень: Тюм ГНГУ, 2015. – 248 с.

12. Савченко В.Ф. Потенціал національної економіки України: монографія. – Чернігів: ЧДІЕУ, 2009. – 274 с.

Моглібєєва Р. І., Гладкова О.В.

Національний фармацевтичний університет

Визначення якості прибутку як складова політики управління прибутковістю

Olgladkova25@gmail.com

Успішність реалізації цільових настанов діяльності фармацевтичної компанії значною мірою залежить від прибутку, високий рівень якого є джерелом зростання ринкової вартості, формування фінансових ресурсів для розвитку господарської діяльності та реалізації соціальних програм. З огляду на роль прибутку в забезпеченні економічного зростання та посилення конкурентних переваг господарюючого суб'єкта, доцільним є дослідження теоретичних та практичних питань щодо формування, ефективного розподілу і використання прибутку. Значущим при цьому є оцінювання якості отриманого фінансового результату, що має велике практичне значення для розвитку підприємства. Результати такого оцінювання дають можливість не тільки дійти висновку про ефективність управління прибутком компанії в попередні періоди, але й оцінити перспективи реалізації стратегії та визначити ті аспекти господарської діяльності, що потребують особливої уваги з огляду на стабільність формування її фінансових результатів.

Застосування системи відносних фінансових показників дає можливість охарактеризувати лише один аспект якості прибутку, при цьому кінцевий висновок можна зробити, застосувавши узагальнюючий показник якості прибутку.

Вибір базових значень узагальнюючого показника якості прибутку підприємств пов'язаний з труднощами, що обумовлені об'єктивними причинами: відсутністю науково обґрунтованого визначення якості прибутку; відсутністю загальноприйнятої вітчизняної методики оцінки якості прибутку та базових значень показників; дефіцитом інформації про наявність зарубіжних аналогів вимірювання якості фінансових категорій, в даному випадку якості прибутку; відсутністю ієрархічної системи класифікаційних ознак, які визначали б різні рівні якості прибутку.

З огляду на поставлену мету доцільним є проведення комплексного дослідження та розробки єдиного показника, який дозволить охарактеризувати рівень якості прибутку. Для практичної реалізації поставленої цілі було застосовано метод переваг (рангів). Сутність цього методу полягає в оцінці експертами кожного показника системи якості прибутку та

наданні йому певної ваги. Цей метод дозволяє визначити найбільш пріоритетні характеристики та рейтинг кожного окремого показника в загальній системі. Проведене анкетування серед працівників фінансових служб фармацевтичних компанії дозволило встановити, що 87% респондентів стверджують, що якість прибутку — це така величина прибутку, яка дозволяє підприємству здійснювати відтворювальний процес на розширеній основі, 10% дотримуються думки, що це відповідна структура джерел прибутку, і майже у 3% виникли труднощі з відповіддю. Результати опитування свідчать про доцільність подальшого дослідження якості прибутку і необхідність розповсюдження отриманих результатів з метою підвищення обізнаності фінансових працівників.

Водночас серед науковців існує така точка зору, згідно з якою якість прибутку визначається як характерний стабільний рівень прибутку, а також ступінь використання господарських резервів для його досягнення. Разом з тим, оцінка рівня якості прибутку підприємства є самостійною задачею і значення її зростає прогресуючими темпами.

Якість прибутку підприємства на стадії його використання залежить від того, яка частина чистого прибутку буде спрямована на інвестування, а яка — на споживання, та наскільки ці пропорції сприятимуть загальному зростанню економічної ефективності підприємства. Оцінка якості прибутку на етапі використання базується на зіставленні планових показників з фактичними.

Якість прибутку є абстрактною величиною, оскільки вона визначається не через конкретні властивості, як для будь-якого виду матеріального товару, а через опосередковані ознаки. Стратегія управління якістю прибутку є важливим елементом фінансової стратегії, яка базується на процесах інновації виробництва, враховує зміни в зовнішньому і внутрішньому середовищах і є основним напрямком зростання економічної ефективності підприємства. Така стратегія гарантовано дозволяє забезпечити збільшення нових інвестиційних ресурсів та загального рівня економічної безпеки підприємства. В основі стратегічного управління якістю прибутку лежить стратегічне планування прибутку і його якості.

Слід зауважити, що категорія «якість прибутку» охоплює не тільки етап формування прибутку, а також етапи розподілу і використання прибутку, оскільки характеризує операційний, інвестиційний і фінансовий прибуток.

Якість прибутку як фінансовий процес, що виступає об'єктом управління, має відповідати ряду наступних умов: безперервність функціонування; наявність системи статистичних методів контролю; наявність можливості реального функціонування процесу формування прибутку; наявність реальної можливості вирішувати за допомогою прибутку високої якості технологічних проблем; максимізація прибутку високого ступеня якості.

Як об'єкт управління якість прибутку являє собою сукупність функціональних характеристик, зміст яких відповідає стратегічним цілям підприємства. Основними характеристиками прибутку високої якості є безпека (свідчить про відсутність залежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування діяльності та наявність власних можливостей у максимально повному обсязі забезпечувати відтворювальний процес на розширеній основі), достовірність (забезпечується кваліфікацією робітників фінансового сектору підприємства, високопрофесійним рівнем організації даного виду роботи), надійність (містить у собі зміст процесів, які забезпечують безперервність, регулярний характер процесу надходження прибутку та максимально повне використання його суми на фінансування потреб власного розвитку).

Висока якість операційного прибутку характеризується зростанням обсягу випуску продукції, зниженням рівня операційних витрат тощо, а низька — зростанням цін на продукцію без збільшення обсягу її випуску й реалізації в натуральних показниках.

Виходячи із цього, якість прибутку визначається її реальною цінністю і кількісно вимірюється відношенням прибутку від операційної діяльності ($Π_0$) до загального фінансового результату від звичайної діяльності підприємства ($Π$):

Чим вище це співвідношення, тим вища якість прибутку й навпаки. Одночасно цей показник можна використовувати як критерій оптимізації фінансового стану підприємства.

Одним з важливих критеріїв високої якості прибутку є реальність відображення фінансових результатів у звітності підприємства. Підтвердження достовірності такої інформації здійснюється аудитором на основі перевірки правильності та реальності показників.

Для визначення рівня якості операційного прибутку потрібно розробити відповідні критеріальні ознаки. Необхідно враховувати, що поняття «висока» і «низька якість» стосуються також фінансового, інвестиційного і загального прибутку підприємства.

Таке визначення категорії «якість прибутку» з позиції якісної оцінки свідчить, що чим вищий рівень інноватизації виробництва і краща система його організації та управління, тим вищою за інших рівних умов буде якість прибутку.

Отже вважаємо, що мета оцінки якості прибутку полягає в тому, щоб визначити оптимальне формування та розподіл прибутку підприємства і на цій основі забезпечити раціональність джерел фінансування розвитку виробництва, інноватизацію підприємства, його поточну і стратегічну конкурентоспроможність.

Управління прибутковістю дозволяють більш повно і ґрунтовно визначити його якісні складові, що сприятиме розробці та реалізації високоефективної конкурентоспроможної загальної стратегії розвитку фармацевтичної компанії.

Використана література:

1. Нагайчук В. В. Показники оцінки якості прибутку підприємства та їх залежність від обраної стратегії \ В. В. Нагайчук // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.google.com.ua/search?client=opera&q=актуальність+якість+прибутку&sourceid=opera&ie=UTF-8&oe=UTF-8>
2. Пастушенко А. І. Управління якістю прибутку сільськогосподарських підприємств / А. І. Пастушенко // Ефективна економіка. - 2016. - № 10. - Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5561>.
3. Посилкіна О. В., Братішко Ю. С., Гладкова О. В. Фінансовий менеджмент / О. В. Посилкіна, Ю. С. Братішко, О. В. Гладкова. – Х.: Вид-во НФаУ, 2018. – 198 с.

Мужичук О. В., Козирєва О. В.

Національний фармацевтичний університет

Управління конкурентоспроможністю промисловості регіонів

yakakos74@gmail.com

Проблеми функціонування промислового сектора національної економіки негативно впливають на рівень його конкурентоспроможності. Як наслідок, промислова продукція багатьох вітчизняних товаровиробників на сьогодні є неконкурентоспроможною на зовнішніх ринках, а із запровадженням зони вільної торгівлі з країнами-членами ЄС може втратити і значну частку внутрішнього ринку через низькі якісні та цінові параметри. Звідси очевидно є актуальність оцінювання конкурентоспроможності промисловості регіонів України з метою визначення перспектив їх подальшого розвитку у конкурентному середовищі.

Конкурентоспроможність промислового сектора економіки як сукупності суб'єктів промислової діяльності є інтегральною величиною, яка формується із конкурентоспроможності останніх та відображає її. Конкурентоспроможність суб'єктів промислової діяльності визначається наявністю у них конкурентних переваг [1]. Рівень цих переваг характеризує конкурентоспроможність (або конкурентну позицію) суб'єктів промислової діяльності на ринку промислової продукції. Конкурентними перевагами промисловості на мезорівні є ефективність (виробничо-господарська і ресурсна) та